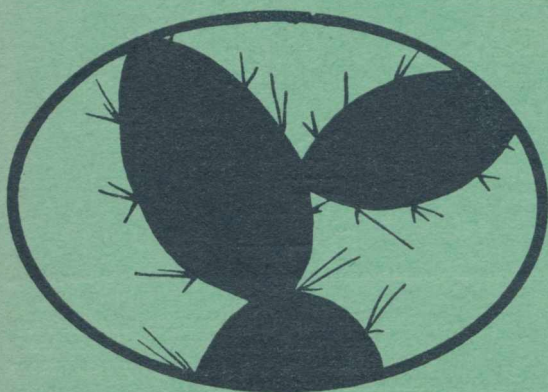

SUCCULENTA

Nederlands-Belgische Vereniging
van Liefhebbers van Cactussen
en andere Vetplanten

1956

No. 1

Voorzitter: A. F. H. BUINING, „Hohorst”, Hamersveld (Utrecht).

Secretaresse: Mevrouw J. GRULLEMANS—VAN BERGHEM,
Hereweg 19, Lisse.

Penningmeester: G. D. DUURSMA, „Vijversburg”, Rijperkerk (Fr.)
Postgiro no. 133550.

Kinderlijk eenvoudig

in het gebruik zijn

Cactus-mesttabletten

met sporenelementen vermengd.

De bloeibevorderende voedingsoplossing in het gietwater.

ETISSO Cactus-mesttabletten staan onder voortdurende controle van de Duitse Cactusvereniging.

Bloemenvrienden bevelen wij aan:

ETISSO bemestingsPOEDER
voor vermenging. — Bij verpotten

ETISSO bloemen-mestkegeltjes.
Voor nabemesting — Bloeibevorderend.

Alleenvertegenwoordiging:

Handelsvereniging „Excelsior”

Amsterdam, 2e Jan van der Heijdenstraat 24.

C. de Mooy & Zonen

Rotterdam, Lombardkade 21

Dr. Burchard & Cie — Chemische Fabriek

Köln-Zollstock — Duitsland.

Reünie 6e Lustrum

Kring 's-Gravenhage.

Als inleiding tot de viering van het 30 jarig bestaan van deze afdeling wordt op Zaterdag 21 Januari a.s. des avonds een feestvergadering gehouden waaraan verschillende attracties verbonden zullen zijn, annex vertoning van buitengewoon interessante films.

Het afdelingsbestuur zou het op prijs stellen als de in de loop der jaren uit 's-Gravenhage vertrokken oud-leden in grote getale deze feestavond zouden mee-

maken en nodigt hiermede alle belangstellende oud-leden hartelijk voor deze bijeenkomst uit. Voor logies is reeds ruimschoots gezorgd.

Zij, die aan deze uitnodiging gevolg willen geven, worden verzocht daarvan zo spoedig mogelijk bericht te zenden aan de afdelingssecretaris de heer LANGENDOEN, Pauwenlaan 168, 's-Gravenhage, dan zullen invitaties en nadere gegevens omgaand toegezonden worden.

J. J. VERBEEK WOLTHUYS,
Afdelingsvoorzitter.

CLICHÉFONDS 1953—1954.

INKOMSTEN:

Saldo 1952-53	f 380,89
Verkoop boeken	f 20,50
Bijdrage Heer F. te U.	f 3,—
Bijdrage Hr B. te H.	f 0,75
Zaadverkoop	f 1101,92

f 1507,06

Gezien en accoord bevonden

Voorburg 17 April 1955

w.g. NOTEBOOM.

Zaandam, 19 October 1955

w.g. Mevr. A. VAN BEEK,
C. A. KORVER.

UITGAVEN:

Cliché's	f 673,15
Foto's en Abonnement	
Cact. Journal	f 41,15
Aankoop zaden	f 246,33
Porti	f 45,97
Saldo	f 500,46

f 1507,06

Apeldoorn, 12 April 1955.

J. J. E. v. d. THOORN.

Nederlands-Belgische Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

SUCCULENTA

Redacteur: A. J. A. UITEWAAL, Alexander Boersstraat 25huis, Amsterdam-Zuid.

Medewerkers: Dr. H. W. DE BOER, Haren (Gron.) — Dr. B. K. BOOM, Wageningen — A. F. H. BUINING, Hamersveld — J. A. JANSE, Bennebroek — Mej. J. J. E. v. d. THOORN, Apeldoorn, e.a.

1956

In het afgelopen jaar heeft Succulenta haar ledental weer sterk zien toenemen, vooral dank zij de grote activiteit van onze Belgische vrienden. Zoals wij hopen en ook kunnen verwachten zal over enige tijd een aantal van 1250 leden zijn bereikt. Naast veel goeds brengt deze snelle groei ook moeilijkheden mee.

Elke afdeling kan in het hoofdbestuur vertegenwoordigd zijn, zodat alle wensen en alle klachten in de hoofdbestuursvergaderingen behandeld kunnen worden. Van een te groot en daardoor slecht functionerend hoofdbestuur is geen sprake; de vergaderingen blijken altijd goed te verlopen en vruchtdragend te zijn.

De organisatie van onze vereniging is voldoende gedecentraliseerd, om de afdelingen zelfstandigheid te waarborgen met genoegzame binding met de overige leden. Wij bezinnen ons ieder jaar over deze zaken, omdat wij trachten onze vereniging zo levend mogelijk te houden. De ontwikkeling tot grote afdelingen stelt de besturen hiervan voor de taak om zelf te zoeken naar methoden, om de leden te binden en de drang naar kennis en ontwikkeling in goede banen te leiden. Uiteraard zal het hoofdbestuur hierin zoveel mogelijk van advies willen dienen en steun verlenen. Laat ons echter niet vergeten, dat het orgaan van Succulenta, ons tijdschrift, de sterkste bindings- en voorlichtingsvorm moet zijn. Wij zijn hiervoor allen verantwoordelijk en kunnen hiervan niet de verantwoording op anderen schuiven.

Onze wens voor U allen en voor onze buitenlandse vrienden is een gelukkig en voorspoedig 1956, met een groeiend Succulenta als een steeds hechter wordende vriendenband.

A. F. H. BUINING,
Voorzitter Succulenta.

Twée nieuwe Cereussen van Zuid-Amerika

door Dr. M. CARDENAS.

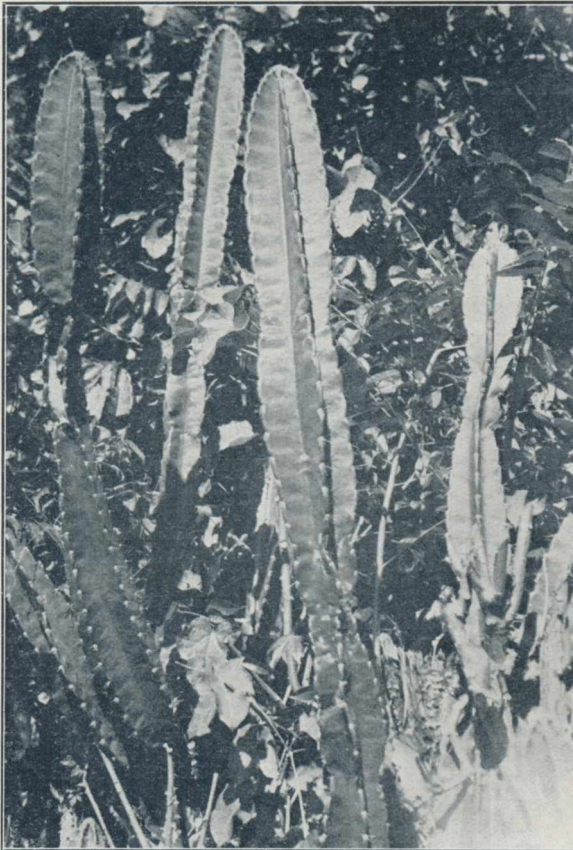
In de nummers 3 en 4 van Succulenta 1951 publiceerden wij de beschrijving van twee species van het geslacht *Cereus* Miller, één uit Peru en de andere uit Bolivia. Daarbij wijdden wij een korte taxonomische beschouwing aan dit geslacht, dat aan veel kritiek onderhevig is. In het volgende artikel beschrijven wij twee nieuwe soorten, die tot dit geslacht behoren.

Cereus braunii Cardenas sp. nova

Arboreus, 2-3 m altus, trunci brevis. Ramis herba viridis, 10-20 cm diam. Costis 4-5, valde compressus, 5-6 cm altis, 5 mm latis, crenatis. Areolis 2 cm separatis, circularibus vel ellipticis, 8 mm diam., temperato brunei tomentosus, 2 cm long, pilis albis praeditis. Aculeis 5-6, acicularis, radiantibus, albidis, apice brunescens, 3-40 mm long., a basim incrassatis. Flores 1-2 anguste, infundibuliformes, 28 cm long. Ovario 3 cm long., glauco viridis, 7 costatis, squamis minutis, albidis, parce pilis albis praedito. Tubus S-curvatis, 11 cm long., temperato viridis, superne roseis, parce squamis minutis, viridis, pilis albis praeditus. Phylla perigoni exteriora 3-4 cm long., temperato viridi purpurea, lanceolata; phylla intermedia 8 cm long., lanceolata, inferne viride, superne purpurea; phylla interiora spathulata 10 cm long., apice serrulato, mucronata, alba. Stamina 10 cm long.; filamenta alba viridescens; antherae temperato brunneae. Stylo 19 cm long., temperato viridis, 17 ramis stigmaticis, tenuis, flavo viridis, coronato. Fructo ignoto.

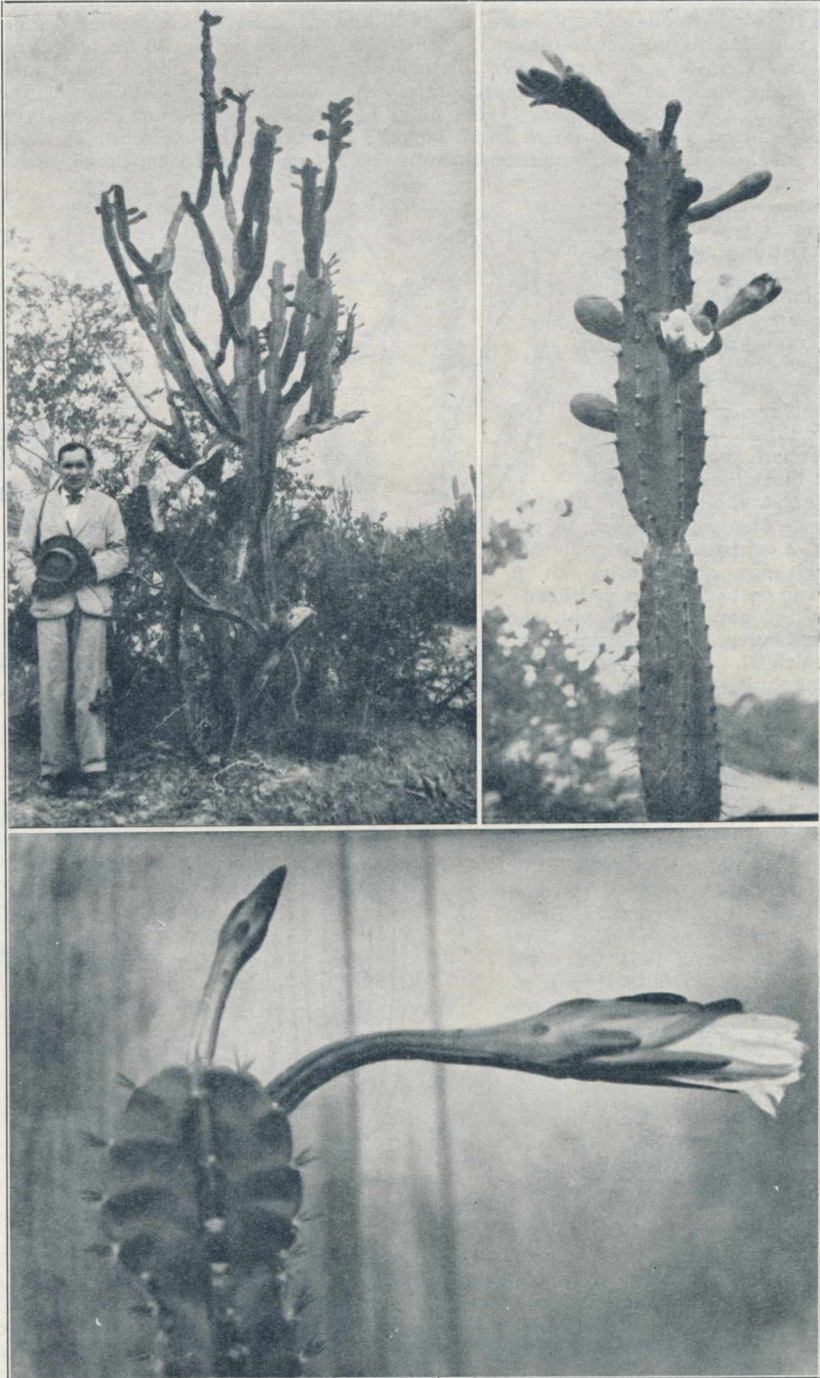
Obs. Species collectorii
Agronomus Otto Braun
dicata.

Patria: Bolivia, provinci Ballivian, departementi Beni, prope Reyes, 280 m.

Cereus braunii (× 0.05)

Boomachtig met een korte stam of dicht bij de grond vertakt, 2-3 m hoog. Takken recht opgaand, fris groen, 10-20 cm dik. Ribben 4-5, zeer dun, 5-6 cm hoog, aan de basis 5 mm breed, gekarteld. Areolen 2 cm van elkaar, rond tot ellipsvormig, zich horizontaal verbredend, 8 mm lang, met licht bruin vilt en voorzien van 2 cm lange, katoenachtige, witte haren. Geen onderscheid tussen rand- en middendorens, 5-6, ongelijk, naaldvormig, gespreid, onderaan witachtig met bruine punt; de kortste

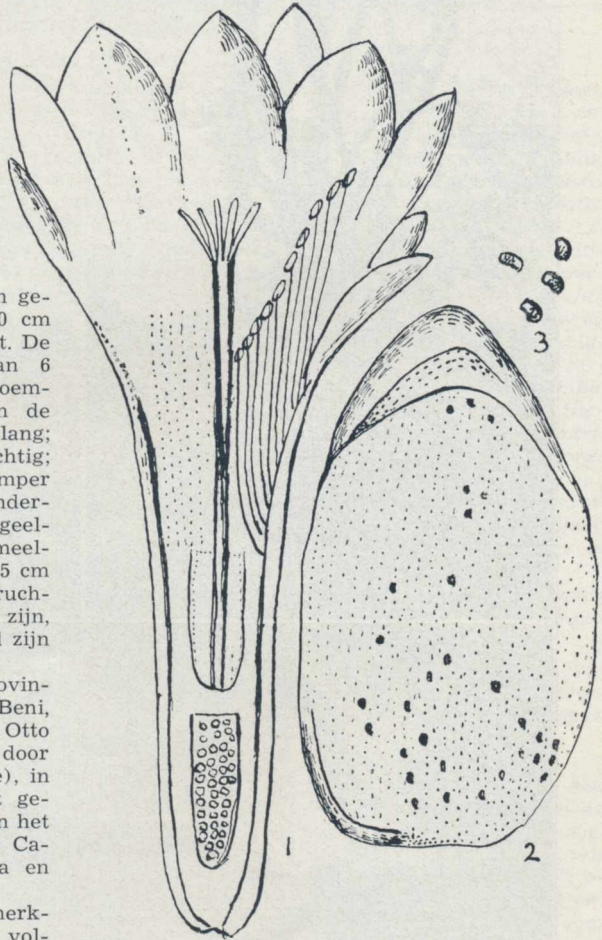
Boven links: *Cereus comarapanus*, nabij Comarapa; rechts dezelfde ($\times 0.14$);
 onderaan: *Cereus braunii* ($\times 0.25$).

dorens 3 mm lang, de middelste 1,5-2 cm en de langste 2,5-4 cm lang; alle dorens zijn aan de voet gezwollen. De bloemen, in aantal niet meer dan 1 of 2, bloeien des nachts en vrijwel in de top van de takken, zij zijn slank trechtervormig, 28 cm lang. Vruchtbeginsel 3 cm lang en 2 cm breed, blauwachtig groen, met 7 ribben, bezet met 1-2 mm lange en 3 mm brede, witachtige schubjes, waaruit enkele witte haren groeien. Bloembuis S-vormig gebogen, 11 cm lang, 1,5 cm dik, lichtgroen, bovenaan roseachtig, geribd, bezet met enige 3 mm lange, 5 mm brede, groene schubjes, voorzien van enkele witte haren. Buitenste bloembladen 3-4 cm lang, 1,5 cm breed, onderaan lichtgroen purperachtig, bovenaan groen bruinachtig, lancetvormig, met een doorzichtige membraanachtige rand; middelste bloembladen 8 cm lang, 12 mm breed, lancetvormig, onderaan groen, bovenaan purperachtig; de daarop volgende bloembladen lancetvormig, 10 cm lang, 1 cm breed, onderaan wit, bovenaan groen; binnenste bloembladen spatelvormig, stekelig gepunt, fijn gezaagd, diep ingesneden, 10 cm lang, 2 cm breed, zuiver wit. De meeldraden staan vrij van 6 cm van de bodem van de bloembuis tot aan de voet van de bloembladen, zij zijn 10 cm lang; meeldraden wit groenachtig; helmknopjes lichtbruin. Stamper 19 cm lang, 2,5 mm dik, onderaan lichtgroen, bovenaan geelachtig, niet langer dan de meeldraden. Stempels 17, dun, 2,5 cm lang, geel groenachtig. De vruchten, die ons niet bekend zijn, zijn eetbaar en zouden rood zijn met witte pulp.

Groeiplaats: Bolivia, provincie Ballivia, departement Beni, op 280 m. Verzameld door Otto Braun in April 1953 en door M. Cardenas, no. 5048 (type), in Juni 1953. De plant wordt gekweekt op enkele plaatsen in het departement Beni, zoals te Cachueta Esperanza, Riberalta en Santa Ana.

Opmerkingen: Deze merkwaardige *Cereus* heeft de volgende, voor dit geslacht zeldzame eigenschappen: lange kaatoenachtige haren in de areolen, en enkele witte haren in de axillen van het vruchtbeginsel

en tussen de schubjes van de bloembuis. Britton en Rose publiceerden een afbeelding van een gedeelte van de stam van deze soort in hun bekende monografie „The Cactaceae” (appendix, pag. 267. Vol. IV) met de opmerking, dat de foto was ontvangen van Dr. Vaupel uit Berlijn. Op dezelfde bladzijde voegden zij onder *Cereus trigonodendron* Schum. de herbariumstukken toe van takken en bloemen verzameld door W. F. Meyer te Cachueta Esperanza, Beni, Bolivia, in Februari 1923. De bovengenoemde foto herinnert ons ook aan de nieuwe soort *C. braunii* uit het departement

Cereus comarapanus Cardenas. 1 bloem ($\times 1.0$); 2 gedeelte van vrucht ($\times 1.0$); 3 zaden ($\times 2.0$).

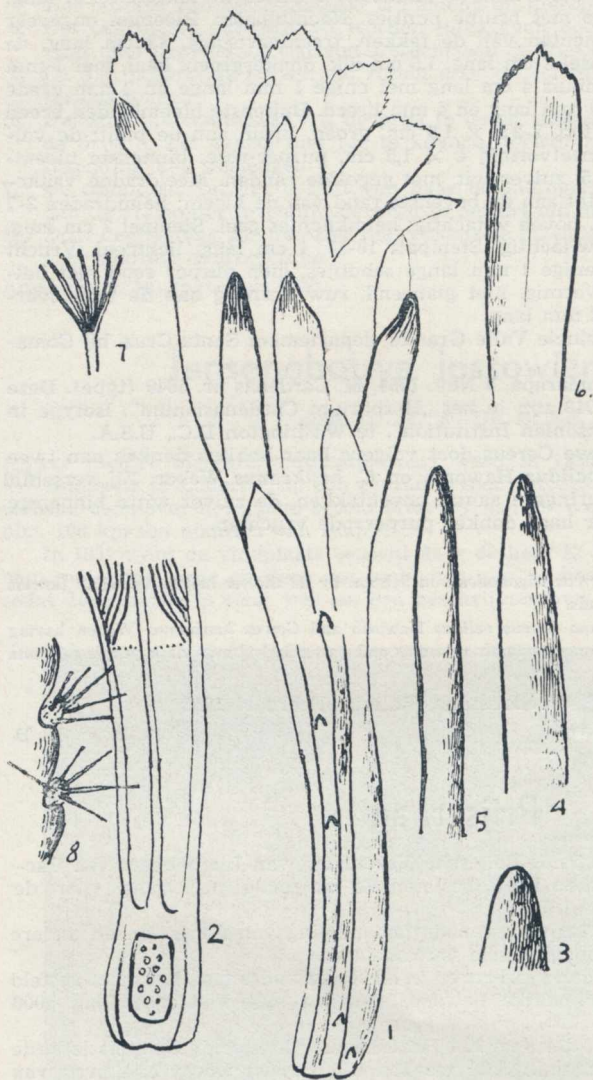
Beni in Bolivia. Deze nieuwe soort onderscheidt zich van de *Cereus* van Schumann, door haar geringere hoogte, haar witte bloemen en door het feit, dat zij in het open, grazige landschap groeit. Wij hebben de foto gezien van *Cereus trigonodendron* in Engler's Botan. Jahrbücher XL, Tafel X en ook de beschrijving gelezen. Volgens deze beschrijving komt de species van Schumann voor in het oerwoud, zij is 15 m hoog en heeft purperkleurige bloemen. Door de smalle ribben werd verondersteld,

dat deze soort misschien een overgangsvorm is van de epifytische en klimmende vormen van de Cactaceae. Wij hebben *Cereus vargasianus* uit de Convencionvallei in Peru beschreven, die ook zeer dunne ribben heeft, maar die in het open landschap xerofytisch groeit. Zo ver ons bekend is, werd *Cereus trigonodendron* helaas niet weer gevonden in haar groeigebied, in Peru ergens in het departement Loreto in het beneden Amazone district, om haar te kunnen vergelijken met *Cereus braunii* afkomstig uit Bolivia in het boven Amazonegebied op ongeveer 300 m hoogte.

Cereus comarapanus
Cardenas sp. nova.

Arboreus, 3-4 m altus, ramosus, trunci 1,50 m altis, 6 costatis. Ramis glauco viridis, constrictio-nis 20-80 cm distantibus, praeditis. Costis 7,2 cm altis, 2,5 cm latis. Areolis 2-2,5 cm inter se distantibus, circularis, cinereo al-bido tomentosis. Aculeis 3-4 ex basim areolis, ver-sus inferne direxit, acicu-laris 5-20 mm long. Flores nocturnis, infundibulifor-mes, 13 cm long. Ovario 3 cm long., atro viridis, glabro, 1 mm long., squa-mis bruneis praedito. Tu-bus 4 cm long., glabrus, parce squamis praeditus. Phylla perigoni exteriora, lanceolata, obtusa, 2-2,5 cm long., viridia, apice brunescente; phylla inter-iora spathulata, 4,5 cm long., alba. Stamina ab circa basim tubus usque basim petalis; filamenta

temperato viridia, superne albescente; antherae flavae. Stylo 7 cm long., in-ferne viridiscende, superne albidis, 16-17 lacinis stigmaticis, temperato flavis coronata. Fructo ovoideo 8-9 X 4,5 cm, atro purpureo magentibus, pulpa ma-

Cereus braunii Cardenas. 1 bloem; 2 gedeelte bloem-buis; 3 buitenste bloembladen; 4-5 middelste bloem-bladen; 6 binnenste bloembladen; 7 stempels; 8 areolen (X 0.5).

genta. Semina reniformia, nigra, granulata, 2 mm long. Patria: Bolivia, provinci Valle Grande, departementi Santa Cruz, prope Comarapa, 200 m.

Boomachtig, zuilvormig, 3-4 meter hoog. Stam houtachtig, hoog 1,50 m, 15-20 cm dik, met 6 ribben. Takken opgaand, zeegroen, om de 20-80 cm versmald. De takken hebben 7 ribben, ongeveer 2 cm hoog en 2,5 cm breed. Areolen 2-2,5 cm van elkaar, rond, met lichtgrijs vilt bedekt. Dorens 3-4, uit de basis van de areolen groeiend en naar beneden gericht; de kortste 5 mm, de middelste 1 cm en de langste 2 cm lang, alle naaldvormig, donkergrijs met bruine puntjes. Nachtbloeiër. Bloemen ongeveer 2,3 cm lang, langs de zijdelingse segmenten van de takken, trechtervormig, 1,3 cm lang, de zoom 8 cm lang. Vruchtbeginsel 3 cm lang, 1,5 cm dik, donkergroen, kaal, met 1 mm lange bruine schubjes. Bloembuis 4 cm lang met enige 1 mm lange en 3 mm brede schubjes; bovenste schubjes 3 mm lang en 4 mm breed. Buitenste bloembladen breed lancetvormig, stomp aan de top, 2-2,5 × 1,5 cm, groen, bruin aan de punt; de volgende krans bloembladen lancetvormig 4 × 1,5 cm, purper-rose; binnenste bloembladen spatelvormig 4,5 × 1,5, zuiver wit, met gegolfde randen. Meeldraden vrijkomend vrijwel van de bodem tot aan de bovenste rand van de bloem; helmraden 3-7 cm lang, onderaan lichtgroen, boven witachtig; helmknopjes geel. Stempel 7 cm lang, onderaan lichtgroen, boven witachtig. Stempels 16-17, 1 cm lang, lichtgeel. Vrucht eivormig 8-9 × 4,5 cm met enige 1 mm lange schubjes, diep purper rood met heldere pulp. Zaad zwart, niervormig, niet glanzend, ruw korrelig aan de tegenovergestelde kant van de navel, 2 mm lang.

Groeiplaats: Bolivia, provincie Valle Grande, departement Santa Cruz, bij Comarapa op 2000 m hoogte.

Onderzocht materiaal: Comarapa, 3 Nov. 1954, M. Cardenas nr. 5049 (type). Deze en het bovengenoemde nr. 5048 zijn in het „Herbarium Cardenasianum”. Isotype in „the Herbarium of the Smithsonian Institution”, te Washington D.C., U.S.A.

Opmerkingen: Deze nieuwe *Cereus* doet volgens haar habitus denken aan twee naverwante soorten, n.l. *C. validus* Haworth en *C. hankeanus* Weber. Zij verschilt echter van beide door het geringere aantal boventakken, de zuiver witte binnenste bloembladen en speciaal door haar donker purperrode vruchten.

Note in English:

Cereus braunii differs from *Cereus trigonodendron* Schum. by its shorter height, its white flowers and its occurrence in grassy open lands.

Cereus comarapanus differs from *Cereus validus* Haworth and *Cereus hankeanus* Weber, having fewer upper branches, pure white inner perianth segments and particularly by its dark purple magenta fruits.

Universiteit van „San Simón”, Cochabamba, Bolivia, Februari 1955.

Foto's en tekeningen van de schrijver.

Vert. A. F. H. B.

Prijsvraag

Het Hoofdbestuur der Nederlands-Belgische Vereniging van Liefhebbers van Cactussen en andere Vetplanten heeft besloten de volgende prijsvraag voor de leden uit te schrijven:

Gevraagd wordt een beschrijving van de behandeling van Cactussen en andere Succulenten, ten dienste van beginnende verzamelaars.

Het manuscript moet worden geschreven in de Nederlandse taal, het moet gesteld zijn in ook voor leken begrijpelijke bewoordingen en mag niet meer dan 5000 woorden bevatten.

Voor het, naar het oordeel der door het Hoofdbestuur ingestelde Commissie beste manuscript, dat door de Vereniging zal worden uitgegeven, wordt een prijs van honderd gulden uitgelooft.

Voorwaarden van deelneming:

1. Ieder lid der Vereniging kan aan deze prijsvraag deelnemen.
2. Het manuscript dient te worden geschreven of getypt op papier, dat slechts aan één zijde mag worden gebruikt.
3. Het manuscript moet ingeleverd worden zonder ondertekening van de auteur, die zijn naam en woonplaats in een gesloten enveloppe aan het manuscript moet toevoegen, waarop hij het motto plaatst, dat ook op het manuscript voorkomt.

4. De inzendingen dienen in het bezit der Commissie te zijn op *uiterlijk 30 Juni 1956*.
5. Het adres der commissie is Mej. J. J. E. v. d. Thoorn, Papegaaieweg 6, Wenum, Apeldoorn.
6. De beoordeling geschiedt door een commissie bestaande uit de volgende personen; Dr. B. K. Boom, Wageningen; A. F. H. Buining, Hamersveld; Mej. J. J. E. v. d. Thoorn, Apeldoorn en Mevr. J. Grullemans—v. Berghem, Lisse.
7. Het oordeel van de Commissie is bindend en hierop is geen beroep mogelijk.
8. Het bekroonde ontwerp zal worden uitgegeven door de Vereniging; de auteur staat door deelneming het auteursrecht aan de Vereniging af.
9. De niet bekroonde ontwerpen zullen door de commissie aan de auteurs worden teruggezonden.
10. Het staat de commissie vrij de prijs te delen tussen twee of meer inzenders, of de prijs in het geheel niet toe te kennen, terwijl zij eventueel de termijn van inzending kan verlengen.
11. De commissie zal het besluit van haar bevindingen uiterlijk binnen zes maanden na afloop der inzendingstermijn in het orgaan der Vereniging bekendmaken.
12. Door deelneming aan de prijsvraag erkent de inzender stilzwijgend, bovenstaande voorwaarden te accepteren.

Amsterdam, 12 November 1955.

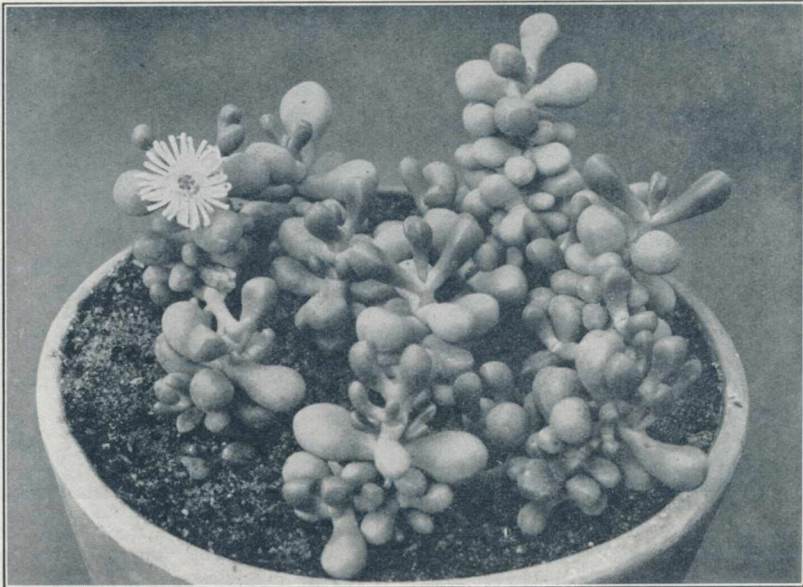
HET HOOFDBESTUUR.

Jensenobotrya lossowiana Herre

door Dr. H. W. DE BOER.

Deze nieuwe Mesembryanthemumsoort werd in 1950 gevonden door mevr. von Budewitz te Lüderitz, op een eenzame, zeer ontoegankelijke plaats aan de Spencerbaii, tegenover het guano-eiland Mercury aan de Westkust van Zuidwest-Afrika, plm. 100 km ten noorden van Lüderitz.

In 1951 werd de vindplaats bezocht door de heer E. Jensen, te Lüderitzbucht, bij nam materiaal mede en deed dat toekomen aan de heer H. Herre te Stellenbosch, zodat deze laatste in staat was om een beschrijving van deze nieuwe soort te geven.

Jensenobotrya lossowiana (× 0.5)

foto: Dr. de Boer

welke in „Sukkulentenkunde IV, Dec. 1951” (Jahrbücher der Schweizerischen Kakteen Gesellschaft) werd gepubliceerd.

Van de heer Herre ontving ik enig zaad, waaruit door mij de planten werden gekweekt, welke op de foto zijn afgebeeld.

Deze thans twee- en driejarige planten zijn 6 à 10 cm hoog en bestaan uit een vertakt stammetje, dat dicht bezet is met tegenoverstaande bladeren; deze bladeren zijn ongesteeld, aan de voet met elkaar vergroeid en knotsvormig; aan de basis is zo'n 2 à 2½ cm lang blad bijna rolrond en 5 à 6 mm in doorsnee; het eindigt in een iets afgeplat knotsvormig gedeelte, dat tot 1½ cm in doorsnee wordt; de knotsvormige bladeren zijn aan de bovenkant min of meer afgeplat; de vlakke, soms zelfs enigszins concave bovenkant is het beste zichtbaar bij jonge bladeren, waarbij de bovenkant door een duidelijke rand is gescheiden van de onderkant, welke een onduidelijke kiel vertoont. Bij oudere bladeren is deze kiel vrijwel onzichtbaar en is ook de vlakke bovenkant zo goed als verdwenen, zodat het blad de vorm van een knots krijgt; indien men de planten weinig water geeft, worden de „knotsen” spoedig rimpelig.

De bladeren die bij mijn gekweekte planten tot dusver blauwachtig grijsgroen zijn, zijn bij in het wild gevonden planten meestal roodachtig gekleurd, zodat, volgens Herre, de plant op een in het zand liggende wijndruif lijkt; een tak van een der te Lüderitzbucht verzamelde planten had aan de basis een omtrek van 23 cm, een lengte van 118 cm en werd op een ouderdom van tenminste 200 jaar geschat. De enige bloem, die een mijner planten in September 1955 vertoonde, had een bloemstengel van plm. 1½ cm lengte, was 2½ cm in doorsnede en zeer bleek rose van kleur. Het geslacht *Jensenobotrya* is genoemd naar de heer Jensen en naar het wijndruifachtige (wijndruif = botrys) uiterlijk der planten, terwijl de soortnaam, *Lossowiana*, betrekking heeft op de naam van de in 1947 gestorven Dr. O. von Lossow.

In hetzelfde, bovenvermelde tijdschrift geeft de heer E. Jensen onder de titel: „Ein neues Mesembryanthemum” een beschrijving van de reis naar de vindplaats en van de plaatselijke omstandigheden; de planten groeien in een rotsachtig dal van een tot 500 m hoge bergrug en zo dicht bij de kust, dat ze door de zeedamp met een zoutlaagje waren bedekt.

Op een te Nijmegen gehouden plantenkeuring door de Kon. Ned. Mij voor Tuinbouw en Plantkunde, werd een inzending succulenten van de heer van Kempen bekroond met twee gouden medailles. Hopende dat *Succulenta* en in het bijzonder de afdeling Nijmegen hiervan profijt zal hebben, plaatsen wij deze foto. Red. (foto: Barten).

De „I.O.S.” en U!

Het zal waarschijnlijk niet onbekend zijn, dat er sinds 1950 internationale samenwerking op succulentengebied bestaat. In dat jaar kwamen enkele enthousiaste verzamelaars en beroepsplantkundigen in Zürich bijeen en stichtten een organisatie, welke de naam I.O.S. kreeg, hetgeen zoveel zeggen wil als „Internationale Organisatie voor de studie der succulente planten”.

Na die bijeenkomst te Zürich vonden nog twee bijeenkomsten plaats, waarop het programma van de jonge vereniging verder werd uitgewerkt, zodat men nu kan zeggen, dat er een organisatie bestaat, die reden van bestaan heeft en haar taak vastomlijnd voor zich ziet.

„Wat wil die I.O.S. nu?” zult U wellicht vragen. Of misschien denkt U wel: „Dat is alleen een onderonsje van enkele personen, die deskundig zijn (of dit althans van zich zelf denken), waarbij ik als liefhebber niet thuis hoor”.

Niets is minder waar en wij hopen, dat hetgeen volgt U ervan zal kunnen overtuigen, dat ook U medewerken kunt aan het verwezenlijken van de door de I.O.S. gestelde idealen. Eigenlijk is de I.O.S. niets anders dan een succulentenclub zoals er zoveel zijn, maar ze onderscheidt zich daarvan toch in twee opzichten. In de eerste plaats tracht zij de krachten, in elk land aanwezig, samen te bundelen, waardoor het werk van haar leden niet alléén de liefhebbers van dat éne land maar allen ten goede komt, ten tweede wil zij die mensen verenigen, die het werkelijk ernstig met onze liefhebberij menen.

De I.O.S. streeft er naar contacten te leggen tussen die personen in de gehele wereld, welke op het zo gevarieerde terrein van de succulentenliefhebberij zich met dezelfde onderdelen daarvan bezig houden.

U weet wel, dat sommige verzamelaars zich uitsluitend voor een bepaalde groep planten interesseren, bijv. Levende Steentjes, Rebutia's of welke groep dan ook. Hoe nuttig is het dan niet, dat de I.O.S. het contact tussen die gelijkgerichte liefhebbers onderhoudt en zodoende mogelijk maakt, dat zij van dat contact kunnen profiteren.

Wij denken bij het werk van de I.O.S. o.m. aan wat er gedaan kan worden om de hopeloze verwarring in de naamgeving enigszins te verminderen.

Maar daarmee is de taak van de I.O.S. echter nog lang niet uitgeput, want elk probleem, of dit nu op zuiver wetenschappelijk of op toegepast wetenschappelijk terrein ligt, kan worden opgenomen en bestudeerd door mensen in diverse landen en daardoor nader tot een oplossing worden gebracht.

Wanneer U slechts beseft, dat ook een kleine verzameling reeds een soort reservaat is, waarin belangrijke planten voor het verloren gaan worden behoed, dan zult U begrijpen, dat ook de gewone liefhebber, die het goed met onze liefhebberij meent, alleen reeds door zijn collectie zo goed mogelijk in stand te houden een steentje bijdraagt tot het grote werk van de succulentenstudie, maar nog meer draagt hij bij als hij ook bereid is in samenwerking met anderen bepaalde werkzaamheden te verrichten, die onder leiding van een reeds meer ervaren liefhebber tot belangrijke uitkomsten kunnen leiden en waarvan wij allen dan kunnen profiteren.

De sectie Nederland van de I.O.S. streeft er daarom naar zoveel mogelijk de krachten, die in „Succulenta” aanwezig zijn, samen te bundelen en met dit werkteam allerlei interessant onderzoekingswerk te gaan aanpakken. Zij wil al degenen, die daarmee sympathiseren, opnemen in haar sectie als z.g. „Fellow”.

U moet in dat verband begrijpen, dat het lidmaatschap van de I.O.S. momenteel afhangt van een ballotage, waarbij op het congres uitgemaakt wordt of men als lid („Member”) tot de I.O.S. kan toetreden. Naar de mening van de Nederlandse I.O.S.-leden zijn die toelatingseisen wellicht te straf genomen en zij zullen er daarom naar streven die eisen zo te maken, dat iedere ernstige liefhebber, die er voor in aanmerking komt, kan toetreden. Zij heeft reeds enkele haar bekende leden van Succulenta uitgenodigd als Fellow toe te treden en hoopt dat nog meer liefhebbers, die gaarne bijdragen tot de bloei van een goed geleide succulentenliefhebberij, hun adhaesie zullen betuigen.

In 1957 hoopt de sectie Nederland het 4de I.O.S.-Congres in Nederland te organiseren. De vererende uitnodiging daartoe is aan ons op het laatste congres te Londen gedaan en wij hebben na beraden te hebben, of dit bij ons mogelijk was, deze uitnodiging gaarne aanvaard. Het verheugt ons, dat het hoofdbestuur van Succulenta zijn geldelijke en morele steun aan ons werk niet wil onthouden. Wij stellen

er een eer in onze buitenlandse vrienden te laten zien wat ons land, met zijn grote reputatie op tuinbouwgebied, op succulentengebied vermag!

Mocht U nog niet uitgenodigd zijn om als „Fellow” met ons samen te werken, dan verzoeken wij U zich bij de Nationaal Gedelegeerde, de heer A. F. H. Buining te Hamersveld (Utr.), op te geven. Zeer gaarne zouden wij ook vernemen op welk terrein Uw speciale belangstelling ligt. Wij hopen in het voorjaar van 1956 een bijeenkomst van leden en Fellows van de I.O.S. te organiseren, opdat nader kan worden besproken, wat voor werk te doen staat.

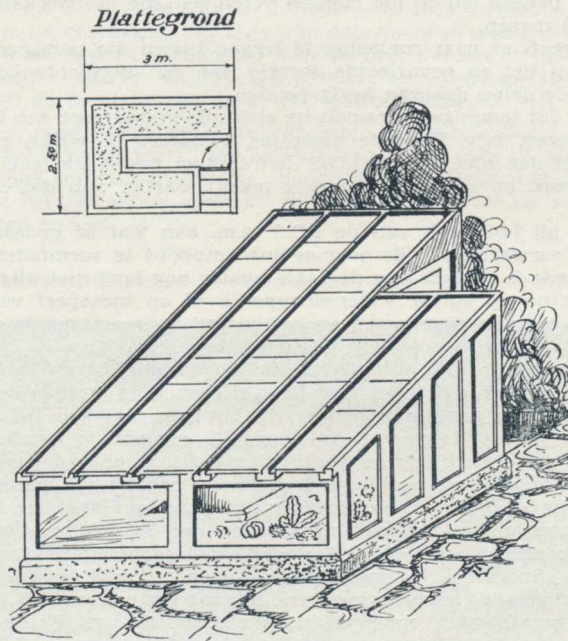
Namens de sectie „Nederland” van de I.O.S.

J. A. JANSE.

Een kasje voor 950 franken

Het is nog niet zo heel lang, hoogstens twee jaar, dat ik belang stel in sukkulente planten. Gauw had ik een kleine verzameling aangelegd. Helaas, tot mijn spijt ondervond ik, dat het niet volstond planten bijeen te brengen zonder hierover wat kennis nopens de kweekwijze, alsook een daartoe geschikte standplaats te bezitten.

Na dit eerste min of meer overwonnen te hebben, dank zij het onvolprezen

boekje van onze redacteur, dhr. Uitewaal, en de tweemaandelijke tijdschriften „Succulenta”, bleef voor mij de geschikte plaats een probleem.

Weldra besepte ik het nut van een kasje tot het herbergen van mijn stekelige vrienden. Alle dagen spookte het in mijn hoofd en onderzocht ik de mogelijkheid mijn droom te verwezenlijken. Op papier was dit gemakkelijk te doen, ik ben namelijk tekenaar van beroep, doch in werkelijkheid kwam steeds het bleke gezicht van mijn portemonnaie van achter het hoekje loeren.

En toch is het er gekomen en de kostprijs heeft nog zelfs al mijn verwachtingen overtroffen in positieve zin. Het is een kasje geworden: 3 m × 2,50 m met als grootste hoogte 2 m; ik ben geen van de grootsten. De loopgang is uitgegraven, dit om materieel en warmte te besparen. Zie verdere bouwwijze op bijgaande schema's, want als tekenaar druk ik mij beter uit op die manier. De loopgracht is in beton,

alsook de trap en de grondvesten van het houten gestel, dat bestaat uit oude ramen en afbraakhout. Het dak is gelegd in pannelatten en „gebedeld” oud glas.

En nochtans, ondanks al die oude rommel, schijnt het dat ik iets gemaakt heb dat mag gezien worden, althans volgens mijn collega's-liefhebbers. Ja, ik ben niet meer alleen! Ik durf wedden dat mijn kasje voor 80% de springplank is geweest voor de stekelsprong van de anderen. Reeds is er een die zijn cactusheiligheid ook heeft geëindigd, is er een tweede goed doende met te metsen, en er is een derde die hiervan ook de mogelijkheid overweegt.

Nochtans is het al geen goud dat blinkt en zo verging het ook met mijn kasje. Het betrof, ja gij hebt het ook al geraden, de verwarming.

Na eerst gesukeld te hebben met cokes (temperatuur moeilijk te regelen), met mazout (welke stinkende vuiligheid; het heeft mij verscheidene planten gekost), met anthraciet (komt zeer duur en moet om goed te zijn gedurigaan branden), ben ik nu zinnens het te proberen met een petroleumvuurtje, een blauwbrander. Graag zou ik hieromtrent wat inlichtingen krijgen, want ik vrees dat de reuk ook ten nadele van mijn plantjes zou kunnen uitdraaien.

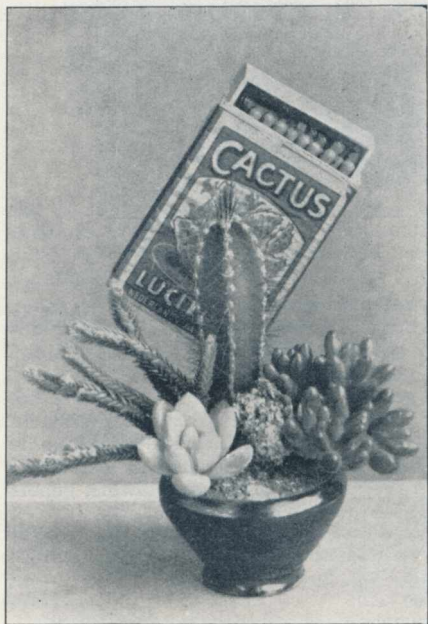
Maar „enfin”, in de hoop, dat die kwestie van de verwarming te zijnen beste zal komen, bekijk ik mijn „huizekotje” — dit volgens de buurvrouw — en ik gevoel mij tevreden want ondanks enkele tegenslagen heeft mijn verzameling er veel bij gewonnen en zie ik dat mijn stekelhuiden zich thuis voelen in hun nieuw interieur, waarvan het inwendige in het wit en de buiten oppervlakte in het groen geschilderd zijn, hetgeen fris en kuisjes aandoet.

Ik hoop met deze regels neer te pennen te kunnen aantonen dat het gebrek aan een broeikasje geen reden kan of mag zijn om zijn liefhebberij aan kant te hebben. Waar een wil is, is een weg... en zelfs diegene die nog geen 1000 fr. in zijn portemonnaie bezit, kan toch ook eigenaar worden van een tehuis voor zijn kwekelingen, want alles op de centiem na uitgerekend, heeft het mij 950 franken gekost!

Aalst, O. Vl., België

F. WAUTERS.

Cactussen en lucifers

Het hierbij afgebeelde grappige kiekje meen ik de liefhebbers van succulente planten niet te mogen onthouden. U kent ze wel die miniatuurpotjes met miniatuurplantjes; wij noemen ze prullaria, maar vooral vrouwen vinden dergelijke cactustuintjes vaak snoezig. Soms zijn ze inderdaad koddig, maar voor plantenliefhebbers zijn ze niets waard. Men moet ze dan ook beschouwen als speelgoed, dat een kortstondige vreugde geeft.

Heel anders staat het met een goed opgemaakte schaal of bak met succulente planten (tussen haakjes, het mogen ook niet-succulente planten zijn), daarvan kan ook de serieuze plantenliefhebber veel genoegen beleven; heel veel genoegen zelfs. Wij kunnen daarom goed opgemaakte schalen of bakken zeer aanbevelen, want daarin komen onze planten vaak beter tot hun recht dan in een pot. Wanneer we zo'n schaal bij gunstig weer buiten zetten, liefst zelfs de gehele zomer als het weer het toelaat, dan kunnen we schitterende resultaten bereiken.

Waarom die lucifers op een kiek in Succulenta? Och, zo maar voor de aardigheid. Cactussen en lucifers hebben, bij mijn weten, niets met elkaar te maken en daarom vindt u die onzin hier geïllustreerd. Dit merk lucifers komt men overigens niet elke dag tegen en zij zouden gevoelig in de rubriek „niet-alledaagse lucifersmerken” kunnen worden ondergebracht.

(Eigen foto).

A. FANCIER

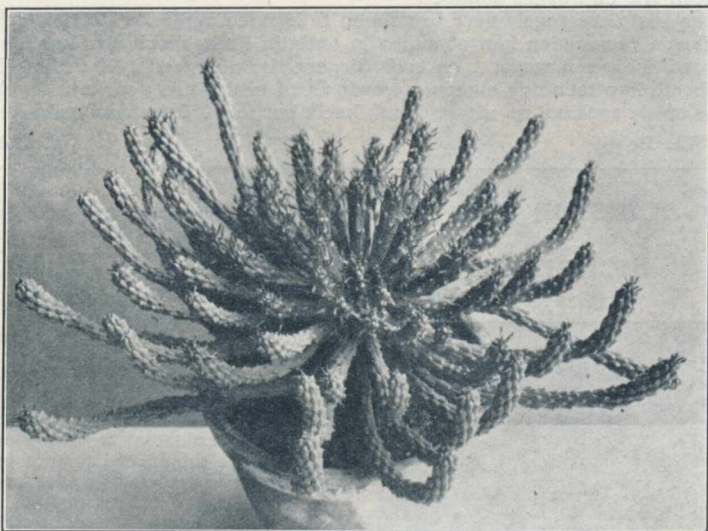
De Medusahoofd-Euphorbia's

door J. A. JANSE.

Wij hielden ons een vorige maal speciaal bezig met de groep *Diacanthium*, welke men wel de rang van een sectie kan geven. Bij deze groep is dat niet of althans in veel mindere mate het geval.

De naam „Medusahoofd” ontleent de groep aan haar voornaamste vertegenwoordiger *Euphorbia caput medusae* L. en Medusahoofd duidt op de slangachtige zijtakken welke uit een bolvormige hoofdstam ontspruiten en daardoor gelijkens vertonen met het Medusahoofd der Griekse mythologie. Medusa was een der z.g. Gorgonen, vrouwelijke monsters, wier hoofd met slangen was omkransd. Wellicht herinnert U zich, dat ook *gorgonis* als soortnaam bij de *Euphorbia*'s voorkomt.

De eerste, die de *Euphorbia*'s met deze karakteristieke habitus in één groep plaatste, was A. H. Haworth (1767-1833), de bekende auteur van de *Synopsis plantarum succulentarum* (1812). In dit belangrijke, maar thans zo zeldzaam geworden werkje, heet het nl. op pag. 133: „Medusea. Kelk ¹⁾ vier- tot vijfdelig, de slippen uitgespreid en vingerachtig etc.” Verder schetste Haworth hier de typische groeiwijze, waarbij hij ook nog opmerkt: „op een Medusahoofd gelijkend”. De rang, die

Euphorbia caput medusae

foto: Uitewaal.

Haworth deze groep, waartoe hij vier soorten rekende, gaf was die van een geslacht. Het type zou logischerwijze wel *E. caput medusae* L. zijn, doch zoals Wheeler opmerkt ²⁾ gebruikt hij deze naam slechts in de synonymie van zijn „Medusea major”, waardoor deze automatisch het type van dit geslacht werd.

Latere auteurs hebben echter Haworth's geslacht niet gehandhaafd. Of wel het geslacht verdwijnt geheel, zoals bij Boissier (*Prodr.* 1862-66) of wel het geslacht wordt een groep van lagere orde. Berger in zijn bekende boekje „Sukkulente Euphorbien” (1907) ³⁾ maakt er een sectie van, waarvan hij vijf soorten beschrijft.

De auteurs Dyer, White en Sloane hebben met hun grote *Euphorbia*werk geheel

1) De oudere auteurs kenden nog niet het orgaan „cyathium”, dat wij nu als specifiek voor de *Euphorbia*'s kennen. De term „cyathium” stamt van een Duits botanicus, R o e p e r, in 1824 voor het eerst gebruikt.

2) L. C. Wheeler, *Am. Midland Nat.* (1943) 30: 469-470.

3) Volgens Wheeler, l.c. p. 485, reeds gepubliceerd in 1906.

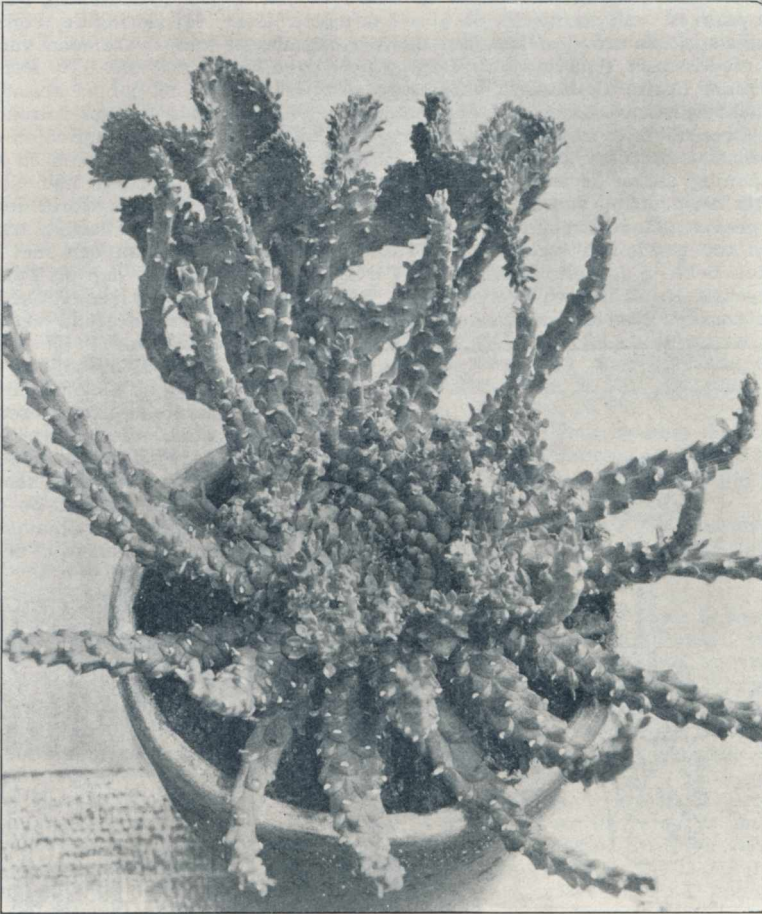
Euphorbia pugniformis

foto: Uitewaal.

met de sectie-indeling gebroken en wie het aantal overgangen ziet, dat er van de klassieke Medusahoofdvorm naar andere groeivormen bestaat, zal het er in ieder geval mee eens zijn, hoe moeilijk het zou zijn geweest een dergelijke sectie te handhaven.

Wij zijn eveneens van mening, dat het onderscheiden van een sectie voor deze Medusahoofden wel zeer bezwaarlijk is, doch dit sluit niet het gebruik van de populaire benaming „Medusahoofden” uit voor al die soorten, welke zo duidelijk een verwante habitus vertonen. Wij zeggen bepaald verwante „habitus”, want er zijn toch nogal verschillen aan te wijzen in de bloeiwijze van verschillende soorten. Berger reeds onderscheidde voor één soort, nl. *Euphorbia procumbens* Miller (= ? *E. Woodii*) een aparte sectie nl. *Pseudomedusa* op grond van het kenmerk, dat de cyathia bij deze groep niet aan het einde van de zijtakken staan, doch meestal ontspringen op de hoofdstam.

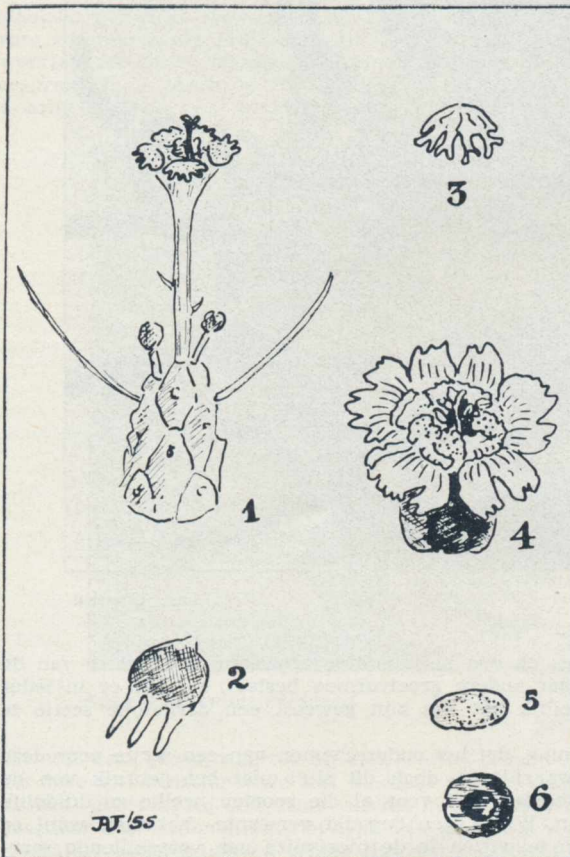
De naam „Medusahoofd” zou misschien niet ontstaan zijn, als men slechts deze planten in hun wilde staat gekend had. Cultuurexemplaren geven een geheel andere indruk dan planten, die wij op hun natuurlijke groeiplaatsen zien en misschien juist hierdoor is zoveel verwarring ontstaan in het onderscheiden van de verschillende vormen.

In de eerste plaats zijn de „slangen”, als wij de zijtakken zo maar eens populair

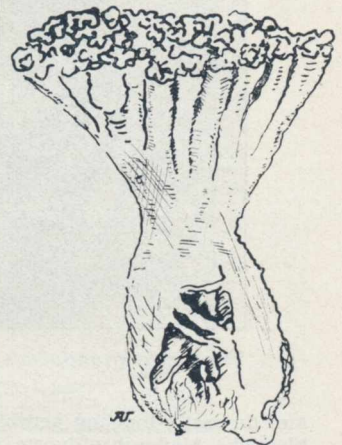
mogen noemen, meestal veel korter en daardoor ook minder „slangachtig”, doch de gehele plant is vaak zo diep in de grond teruggetrokken, dat slechts de toppen van de stengels uit de grond steken, een dicht opeengehoopt kussen vormend van stengeltopjes. Een zeer typisch voorbeeld van deze groeiwijze geeft ons bijv. *Euphorbia clavarioides* Boiss., die kussens vormt van 10-30 cm doorsnede, geheel bestaand uit zeer dicht opeengedrongen, uit één hoofdstam ontspruitende vlezige rolronde zijtakjes. Deze zijtakjes sluiten zo opeen, dat er een bijna geheel aanééngesloten oppervlak ontstaat; de plant groeit meestal dichtgedrongen tussen rotsblokken en stenen, elke opening tussen de steenblokken aanvullend. Bij deze soort kan men ook niet duidelijk het centrum van de plant aanwijzen. Bij verwante soorten wordt de groeiwijze veel regelmatiger, aan de buitenzijde zijn de zijtakjes het langst, naar het midden toe worden zij geleidelijk korter, totdat in het centrum een met kleine tuberkels bekleed gedeelte overblijft. Dit treffen wij bijvoorbeeld aan bij *Euphorbia gatbergensis* N. E. Brown, *Woodii* N. E. Br., *pugniformis* Boiss., en verschillende andere soorten. Niet altijd zijn de stengels echter zo diep in de grond verborgen;

vooral van *Euph. esculenta* Marl. zien wij bij Dyer, White en Sloane in het wild groeiende exemplaren afgebeeld, die er als echte Medusahoofden uitzien.

Wat nu de hoofdstam aangaat, deze is op de natuurlijke standplaatsen bijna altijd geheel in de grond

Cyathia en klieren van het cyathium bij verschillende *Euphorbiasoorten*. 1. *E. crassipes* Marl.. 2. Klier van het cyathium bij *E. Bergeri* N. E. Br., naar Brown. 3. Klier van het cyathium bij *Euph. ramiglans* N. E. Br., naar Connello. 4. *E. caput medusae* L., cyathium naar Bot. Mag. 1916. 5. *E. pugniformis* Boiss., klier van het cyathium. 6. *E. brevirama* N. E. Br., klier van het cyathium met verdiepte holte.

Euphorbia clavarioides Boiss.
Een schets naar een foto van
B. L. Sloane (*Euphorbia*
Monographie fig. 284).

verborgen, doch zoals het plaatje 388 van Dyer, White en Sloane bewijst, komt het ook wel eens voor, dat de hoofdstam boven de grond uitkomt en dan geheel gaat lijken op het beeld van onze gekweekte exemplaren, waarbij op de hoofdstam de spiraalvormig geplaatste lidtekens van de geleidelijk

afgevallen zijtakken duidelijk te zien zijn. Wie deze beschrijving volgt zou wellicht denken, dat het toch een, zij het variabele, aan één algemeen type beantwoordende groep is. Doch er komen merkwaardige uitzonderingen voor. Wat de groeiwijze aangaat valt ons bijzonder *E. Muirii* N. E. Br. op. Bij deze soort, waarvan de habitus op afb. 336 bij White, Dyer en Sloane zo duidelijk uitkomt, zien wij de zijtakken weliswaar nog uit één punt ontspringen, doch deze zijtakken kruipen over de grond en zijn op hun beurt weer vele malen vertakt en aan de uiteinden opstijgend. Gelijk in groeiwijze is *E. Marlothiana* N. E. Br., niet te verwarren met *E. Marlothii* = *E. Monteiroi* Hk fil.

Zeker verwant met de „Medusahoofden” is de merkwaardige *E. multiceps* Berger, een plant waarbij eveneens vele zijtakjes uit de hoofdstam ontspruiten, nu echter, in het wild, tot een 60 cm hoge kegelvormige zuil aaneensluiten, zodat men in dit geval zeker niet van een „Medusahoofd” kan spreken.

Wij vestigden reeds de aandacht op de verschillende plaatsing der cyathia bij de Medusahoofden. Bij *E. caput medusae* L. komen ze aan het uiteinde der zijtakken voor, ze zijn zeer kort, dik gesteeld en groeperen zich in dichte pluimen om de top van de tak. Bij andere soorten zijn de cyathia weer zeer duidelijk lang en dun gesteeld, zoals bijv. bij *E. tuberculata* Jacq., *E. Bolusii* N. E. Br., *E. confluens* Nel en *E. esculenta* Marl.

Tamelijk variabel zijn ook de klieren bij de verschillende cyathia. *Euph. caput medusae* L. heeft brede, aan de rand in 3-6 brede stompe slippen, verdeelde klieren. De klieren zijn groen aan de basis, doch de slippen zijn vuilwit. Soortgelijke klieren heeft *E. Bergeri* N. E. Br., doch de slipjes zijn veel dunner en slanker.

Bij *E. pugniformis* Boiss. zijn de klieren aan de rand gaaf of ten hoogste enigszins zwak getand. Hier staan de cyathia bijna nooit aan het einde van de zijtakken, doch haast uitsluitend op de dikke hoofdstam en ook wel enkele aan het onderste gedeelte van de zijtakken.

Een soort, die van alle andere soorten afwijkt, is de zeer zeldzame *E. brevirama* N. E. Br. Niet alleen heeft deze merkwaardige plant de kortste zijtakken van alle (0,5-1,5 cm), doch ook de vorm van de klieren komt bij geen enkele andere soort van het gehele geslacht Euphorbia zo voor. De platronde, 1 mm brede klieren zijn brons-groen en in het midden hebben ze een cirkelronde holte. Het was dit kenmerk, waardoor het mij gelukte een onbenaamde plant uit een kwekerij enige jaren geleden met volledige zekerheid als het enige in cultuur zijnde exemplaar van deze soort te determineren.¹⁾

Het is misschien ook interessant hier nog even de cristaatvormen te vermelden, die men in de cultuur nogal eens aantreft. Een ervan is tamelijk verspreid en draagt meestal de naam *E. caput medusae cristata*. Nu komen er cristaatvormen van *Euph. caput medusae* L. voor, doch zeer algemeen zijn zij zeker niet. De plant, die men meestal onder die naam aantreft, is vrijwel altijd een cristaatvorm van *E. pugniformis* Boiss. Behalve aan de fris donkergroene kleur van de plant, die daardoor reeds zoveel afwijkt van het grijsgroen van *E. caput medusae* L., bleek deze plant zeker tot *Euph. pugniformis* Boiss. te behoren, toen we een plant kregen die weer de normale groeiwijze had aangenomen en ook cyathia voortbracht. Deze ontwikkelden zich voornamelijk op de hoofdstam, hoewel enkele ook op het onderste gedeelte van de zijtakken voorkwamen, een enkele zelfs tegen de top, doch nimmer in de dichte knoedels om het topeind, zo karakteristiek voor *E. caput medusae* L. Deze cyathia zijn geel, de klieren dwars geplaatst, ovaal, met een iets onregelmatige buitenrand en iets verdiept aan de bovenzijde, alle kenmerken, die er duidelijk op wijzen, dat wij hier met *Euph. pugniformis* te doen hebben.

Wat tenslotte de cultuur aangaat: deze soorten moeten als alle Kaapse soorten gekweekt worden, een krachtig grondmengsel, des zomers veel lucht en licht, des winters een koele, doch niet al te koude plaats, weinig of geen vocht. We kunnen ze natuurlijk niet zo diep planten als ze in de natuur in de grond staan, daar in ons klimaat de zijtakken dan te spoedig zouden rotten, daardoor blijft de hoofdstam boven de grond, waardoor de habitus dus afwijkt van de natuurlijke, wat niet wegneemt, dat wij bij goede cultuur toch wel gedrongen planten kunnen kweken. In te vochtige atmosfeer en bij onvoldoende belichting rekken de zijtakken te veel, waardoor een misschien wel merkwaardige, doch zeker zeer onnatuurlijke groeiwijze ontstaat.

De merkwaardige regelmatige groeiwijze van de Medusahoofden maakt de ver-

1) Zie hiervoor Nat. C. & S. Journal, (1948) 3, 36-37.

menigvuldiging niet gemakkelijk, vooral daar sommige soorten blijkbaar soms tweehuizig zijn. Van *E. brevirama* althans bezit ik één exemplaar, dat uitsluitend mannelijke cyathia voortbrengt en dat in alle jaren sinds het bloeit; sedert 1946!

Uit zaden groeien van *E. caput medusae* normale exemplaren op, doch stekplanten van de zijtakken leveren meestal slechts een plant op, die onregelmatig aan het uiteinde vertakt, doch niet de karakteristieke hoofdstam vormt.

Bij *E. pugniformis* Boiss. groeien uit stekken, na enige jaren, toch regelmatig gevormde planten. Van *E. Bergeri* (= *parvimumma* Berger) zegt Berger, dat ook deze planten uit stek gekweekt meestal vrij spoedig de normale habitus weer aannemen.

Over de bloeibaarheid en het bemesten.

In het artikel over „De bloeibaarheid van Cactussen”, door de heer v. d. Velde, verschenen in „Succulenta” no 5, 1955, komt een paragraaf betreffende de bemesting voor, waarmede ik in geen geval akkoord kan gaan.

Twintig jaar geleden gebruikte ik eveneens voor de bemesting „gedroogd bloed”. Ik ben sindsdien hierop teruggekomen, omdat door deze *intensieve*, doch *éénzijdige* bemesting, vele soorten moeilijk de winters van de noorderlanden doormaken. Met een dergelijke bemesting zijn de cactussen oververzadigd met sap en in een tuinkas, waarin de temperatuur doorgaans niet hoger is dan $\pm 8^{\circ}\text{C}$, bestaat er veel kans, dat bepaalde soorten, die normaal ten minste 12°C nodig hebben, ten onder gaan.

Betreffende de éénzijdige samenstelling volstaat het enige aandacht te schenken aan de formule van gedroogd bloed: stikstof: 12, fosforzuur: 1.2; potas: 0,8; kalk: 1.

Het gehalte aan stikstof tegenover de minieme hoeveelheid fosforzuur en potas is veel te hoog. Daarenboven kan kalk, hoe laag het procent ook moge zijn, voor sommige cactussen schadelijk worden. Zelfs indien het gehalte aan fosfor (bevordering van de bloei) en van potas (bevordering van de wortelgroei) groter zou zijn, is het procent stikstof nog te hoog.

Naar mijn mening is het beslist verkeerd, gedroogd bloed te gebruiken; het is een methode die sommige kwekers toepassen om de planten te forceren, voor de zorgzame liefhebber heeft een dergelijke bemesting absoluut geen zin.

Sinds verschillende maanden heb ik proeven genomen met de nieuwe Duitse meststof „Ettisso”¹⁾, waarvan naar mijn oordeel de samenstelling onbetwistbaar het meest geschikt is voor de cultuur van cactussen.

Deze samenstelling is: 5 pct. stikstof; 13 pct fosforzuur; 24 pct. kali; verder de sporen-elementen: borium, koper, mangaan, magnesium, vanadium, chroom, ijzer, silicium, titanium en zink. Deze metalen vindt men, vooral in bergachtige streken, in de grond terug. Het gehalte aan stikstof is laag en toch voldoende om de groei gunstig te beïnvloeden. De kleur en de sterkte van de doornen, de glans van het lichaam, en het robuuste voorkomen verschillen vooral bij zaailingen reeds na enkele maanden opvallend met het uitzicht van dezelfde soorten, die de klassieke bemesting hebben gekregen.

Met de rest van het overigens zeer interessante artikel kan ik mij geheel akkoord verklaren. Vele soorten zal men inderdaad in bloei krijgen, wanneer men ze in de kas zeer dicht (± 20 cm) bij het glas plaatst en weinig water geeft. In het begin van de lente moet men echter schermen en de cactussen trapsgewijze aan de eerste sterke zonnestralen gewennen. De soorten die beslist een halve lommer nodig hebben (*Oroya*, *Neoporteria*, sommige *Gymnocalycium*, *Mamillaria*, enz.) mag men desgewenst eveneens dicht bij het glas plaatsen, als de zonnestralen voldoende getemperd worden door het witten van het glas²⁾. Deze oplossing biedt het grote voordeel, dat de planten — ondanks de afscherming — zeer warm staan en toch voldoende licht ontvangen. Andere soorten, zoals: *Lobivia*, *Rebutia*, enz. staan liever koel.

E. T. CLAEYS, Gent.

1) „Ettisso” staat onder de geregelde controle van de „Deutsche Kakteengesellschaft”. De samenstelling benadert zeer, behalve een lager potasgehalte, de formule van Prof. F. Buxbaum, doch bevat daarentegen de onmisbare „sporen-elementen” die als groei- en stimuleringsmiddelen werken. De formule van Buxbaum is: 5,6 pct stikstof; 16 pct. superfosfaat; 38 pct. potas.

2) Een goede en goedkope oplossing om het glas te witten is: 4 kg gemalen krijt, 100 gram gemalen timmermanslijm en 5 gram kaliumbichromaat (voor het fixeren). Oplossen in 10 liter regenwater.

**import
export**

Cactussen en andere Succulenten

telefoon 332556
postrekening 172446

F. Jansen Leyweg 24
's-Gravenhage

Bestuursmededelingen.

Rekening en Verantwoording 1954.

Ondergetekenden, Kascommissie 1954, verklaren de rekening en verantwoording van de Penningmeester van Succulenta, over het jaar 1954, met de daarbij behorende bescheiden, te hebben gecontroleerd en accoord bevonden.

w.g. J. J. WEVERS, Driehuis.
Mevr. L. D. POST, IJmuiden.

BIBLIOTHEEK.

Door het hoofdbestuur is benoemd tot bibliothecaris van de bibliotheek van Succulenta, de heer C. Bravenboer, Kethelweg 116, Vlaardingen.

Leden van Succulenta, die boeken uit de bibliotheek willen lenen of hebben geleend, worden verzocht zich vanaf heden te wenden tot bovengenoemd adres. Een catalogus van de bibliotheek kan op aanvraag gratis worden verstrekt door de heer Bravenboer.

GRASHEUVEL 1956.

De bijeenkomst op de „Grasheuvel” te Amersfoort is vastgesteld op 12 en 13 Mei 1956. Nadere mededelingen volgen.

CONTRIBUTIE 1956.

Men wordt verzocht de contributie, ten bedrage van f. 5.00 te storten op postrekening no. 133550 ten name van Penningmeester Succulenta te Rijperkerk, Friesland.

Leden, die in plaatsen wonen, waar afdelingen zijn gevestigd, worden verzocht de contributie te voldoen aan de penningmeester (esse) van hun afdeling (zie hieronder):

Afd. AMERSFOORT:

F. Meyer, Goudsbloemstraat 23, Amersfoort.

Afd. AMSTERDAM:

J. B. Jansen, Mr. P. N. Arntzeniusweg 70hs, Amsterdam-Oost. Gem. Giro J. 1647.

Afd. ARNHEM:

I. Lageveen, Bosboomstraat 38, Arnhem.

Afd. DEN HELDER:

Mej. M. Waterman, Zuidstraat 27, Den Helder.

Afd. DEVENTER:

W. H. Andree, Vonderstraat 121, Deventer.

Afd. EINDHOVEN:

J. van Gent, Hendr. Druckerstraat 1, Eindhoven.

Afd. GOOI- EN EEMLAND:

Th. Bitter, St. Jansstraat 10, Laren, N.H., postrekening 622398.

Afd. 's-GRAVENHAGE:

L. C. Korevaar, Kramsvogellaan 6, Den Haag, postrekening 65110.

Afd. HAARLEM:

Mevr. H. Vaarberg—van Helde, Rijksstraatweg 523, Santpoort.

Afd. LEIDEN:

Mevr. R. L. Dallinga-Mahler, Calandstraat 54, Leiden.

Afd. NIJMEGEN:

H. Wolf, Akkerlaan 30, Nijmegen.

Afd. ROTTERDAM:

G. J. Koppers, Molenwei 38, Rotterdam-Zuid.

Afd. UTRECHT:

J. Woltersen, Bollenhofsestraat 89, Utrecht.

Afd. ZAA NSTREEK:

Mevr. van Beek—Thiel, Botenmakersstraat 84, Zaandam.

Afd. ZWOLLE:

Mevr. E. J. Wurtz-Blikkendaal, Brederostraat 77, Zwolle.

BELGIË:

Belgische leden van Succulenta worden verzocht de contributie van B. frcs 75.00 te voldoen aan:

Afd. CACTUSWHEELDE:

R. Vermeiren, Edm. Thieffrylaan 98, Mortsel, Antwerpen, postrek. 522923.

Afd. KAKTUSVREUGDE:

André Leman, Kouterstraat 9, Lotenhulle (Oost-Vl.), Postrek. 521451.

Afd. PERESKIA:

A. de Prins, Provinciesteenweg 167, Boechout, Antwerpen, postrekening 142298.

Stichting van „Kaktusvreugde”

Tijdens de oprichtingsvergadering van de nieuwe Afdeling „Kaktusvreugde”, gehouden te Gent op 17 December 1955, werd het volgende, later nog aan te vullen bestuur gekozen:

Voorzitter: E. T. CLAYS, De Pintelaan 333, Gent.

Secretaris: A. VAN IMSCHOOT, Gebr. De Smetlaan 64, Gentbrugge-Gent.

Penningmeester: ANDRÉ LEMAN, Kouterstraat 9, Lotenhulle (Oost-Vl.), Postrek. 521451.

Hozeer deze nieuwe afdeling streeft naar een serieuze, intense beoefening van onze liefhebberij, moge blijken uit de verschillende commissies die reeds gevormd werden, o.m. een studiec ommissie voor systematiek en voor zaai proeven.

Ruil- en Verkoop aanbiedingen.

TE KOOP GEVRAAGD: Cactusboeken in de Nederlandse taal en prenten van „Artis” cactusalbum. Wie kan mij bezorgen plant, stek of zaden van *Lobivia nigrostoma*, *claeysiana*, *grandiflora*. H. v. Put Clement, Wouwendonckstraat 124, Duffel, Antwerpen, België.

Flinke sortering

Import - Export

Cactussen en andere Vetplanten

bij **W. J. van Kempen**

Driehuizerweg 327, Brakkestein, Nijmegen, Tel. 23377, Giro 547230

ZAADVERKOOP ten bate van het Clichéfonds

Tengevolge van een infectie aan mijn rechterhand, is het mij niet mogelijk op grote schaal zaden uit te wassen, te telen en te versturen.

Ik kan daarom alleen het Mesemzaad aanbieden. Na het verschijnen van het Maartnummer, hoop ik het cactuszaad, dat ik in voldoende hoeveelheid heb ontvangen, te kunnen verzenden.

Eerst lezen, daarna bestellen.

1. Wordt niet ongeduldig als uw bestelling niet dadelijk wordt uitgevoerd.
2. Schrijf uw bestelling NIET op een giro- of postwisselstrookje en ook niet op de beide zijden van een briefkaart.
3. Geef, omdat de voorraad van verschillende soorten klein is, altijd enkele soorten op, die de uitverkochte soorten kunnen vervangen.
4. De pakjes bevatten minstens 30 Mesemzaden, behalve de *Faucaria*, *Glottiphyllum*- en *Lampranthus*soorten benevens no. 51 *Oscularia deltoidea* en no. 52 *Piquetia pillansii*, welke 15 zaden bevatten.
5. De prijs van alle soorten bedraagt f 0.25 per pakje, behalve *Lithops* deboerii, welke f 0.45 bedraagt.
6. Toezending volgt na ontvangst van het verschuldigde bedrag vermeerderd met f 0.15 voor verzendkosten.
7. Verzoeken het bedrag over te maken per postwissel (postmandaat) of door overschrijving of storting op postrekening 398972 ten name van **Mej. J. J. E. VAN DEN THOORN**, Papegaaiweg 6, Wenum, APELDOORN.

- 1 *Lithops alpina*
- 2 — *bella*
- 3 — *deboerii*
- 4 — *comptonii*
- 5 — *edithae*
- 6 — *elisabethae*

- 7 *Lithops fülleri*
- 8 — *helmutii*
- 9 — *insularis*
- 10 — *kuibisensis*
- 11 — *kunjasensis*
- 12 — *lateritia*
- 13 — *lerichiana*
- 14 — *meyeri*
- 15 — *mickbergensis*
- 16 — *olivacea*
- 17 — *opalina*
- 18 — *peersii*
- 19 — *pseudotruncatella*
- 20 — *pulmonuncula*
- 21 — *salicola*
- 22 — *summitatum*
- 23 — *terricolor*
- 24 — *triebneri*
- 25 *Carpanthea pomeridiana*
- 26 *Delosperma ashtonii*
- 27 — *caespitosum*
- 28 — *carolinense*
- 29 — *herbeum*
- 30 — *lineare*
- 32 — *macellum*
- 33 *Dinteranthus pole-evansii*
- 34 — *puberulus*
- 35 — *vanzijlii*
- 36 *Disphyma australe*
- 37 *Faucaria acutipetale*
- 38 — *felina*
- 39 — *smithii*
- 40 — *uniondalensis*
- 41 *Glottiphyllum arrectum*
- 42 — *compressum*
- 43 — *framesii*
- 44 — *nelii*
- 45 — *parvifolium*
- 46 — *parvum*
- 47 — *suave*
- 48 *Lampranthus brownii*
- 49 — *conspicuus*
- 50 *Ophthalmophyllum schlechteri*
- 51 *Oscularia deltoidea*
- 52 *Pleiospilos hilmarii*
- 53 *Piquetia pillansii*
- 54 *Rhinephyllum broomii*
- 55 *Tischleria grandidens*
- 56 — *peersii*
- 57 *Struikvormige Mesem*, wit bloeiend

D. BOUWMAN

Binnenl. Groothandel
Export

Grote sortering Cactussen
en prima Vetplanten

DIJKWEG 56a - HONSELERSDIJK - TELEFOON K. 1740-5168